

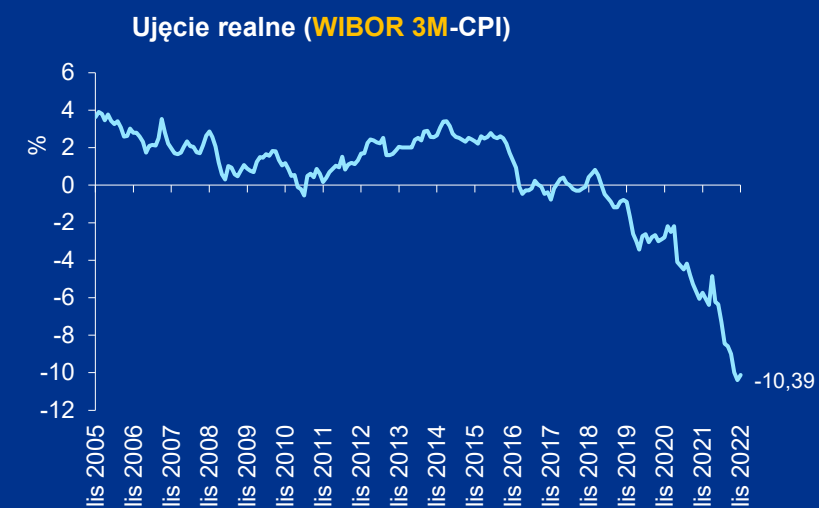
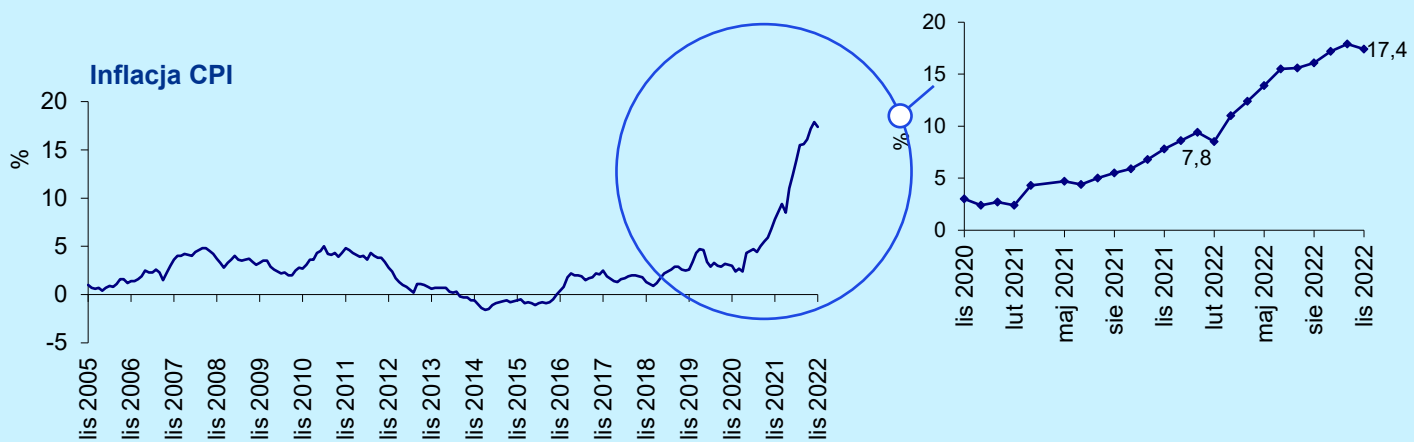
Rezerwy, stopy procentowe i inflacja

Michał Herbich

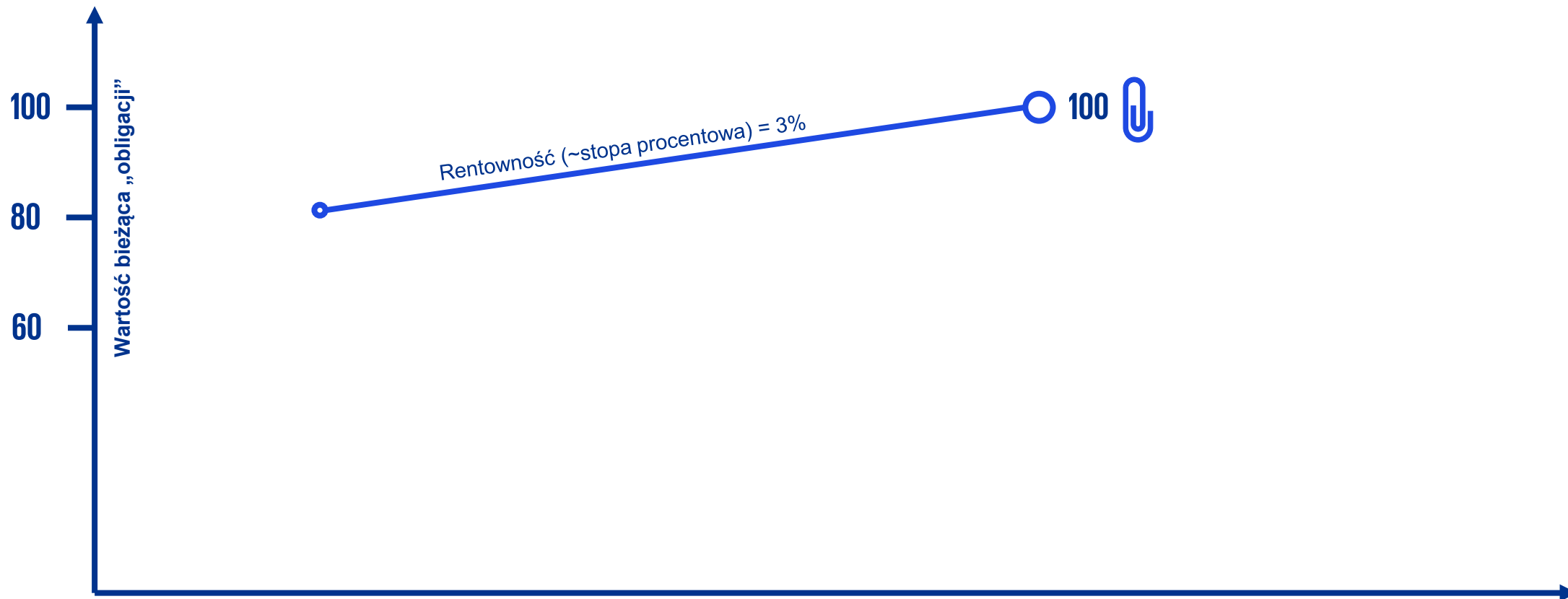
12 grudnia 2022 r.

Seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń „Zamknięcie Roku 2022”

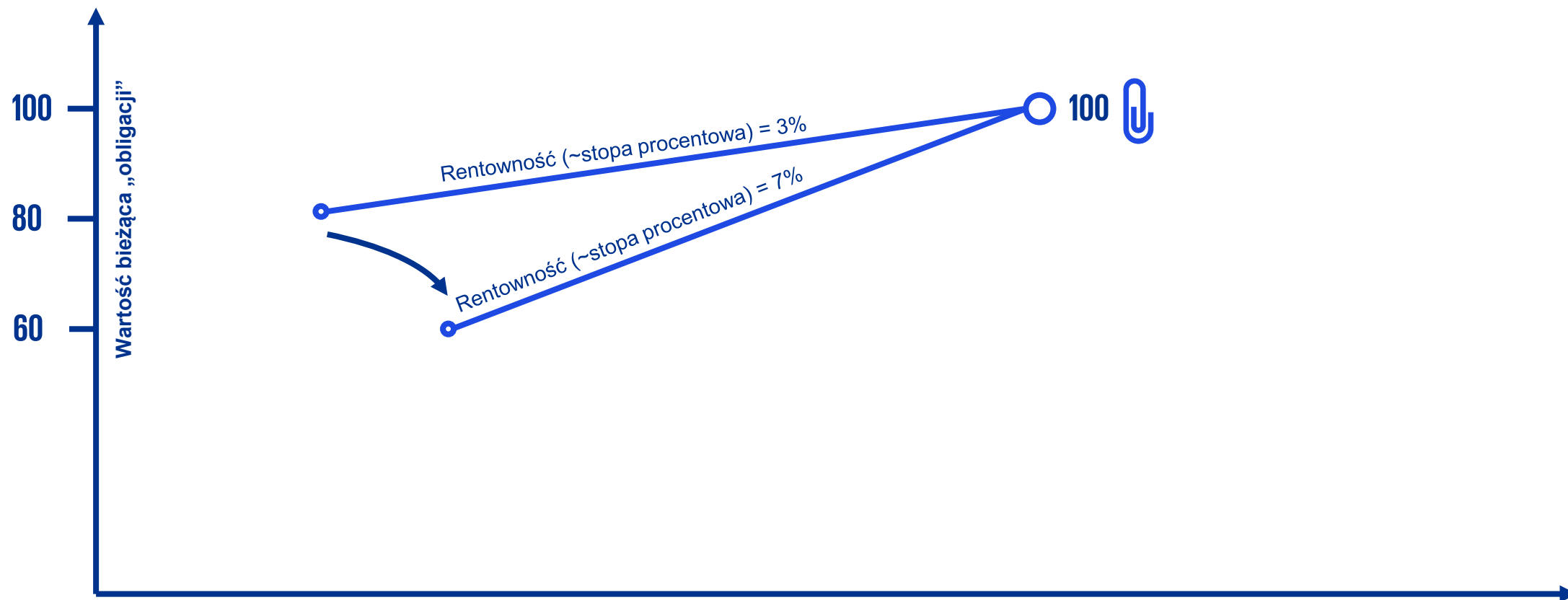
Kontekst

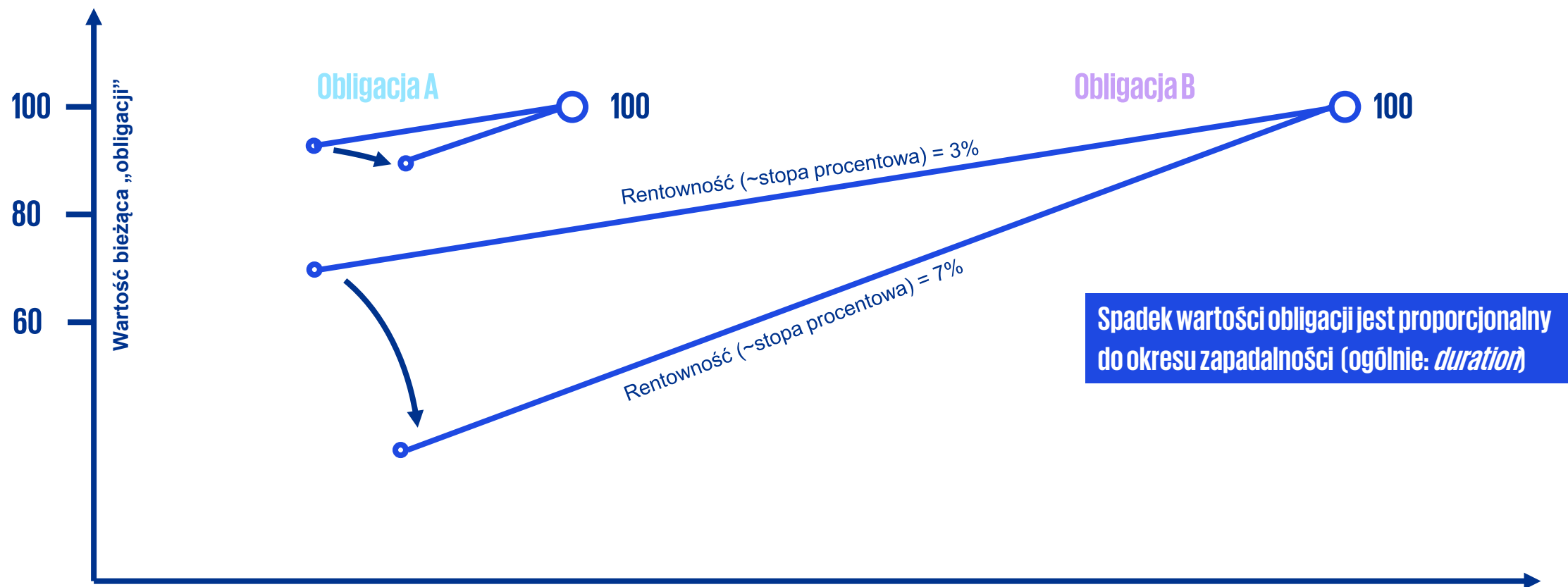
Mechanizm wpływu stopy procentowej

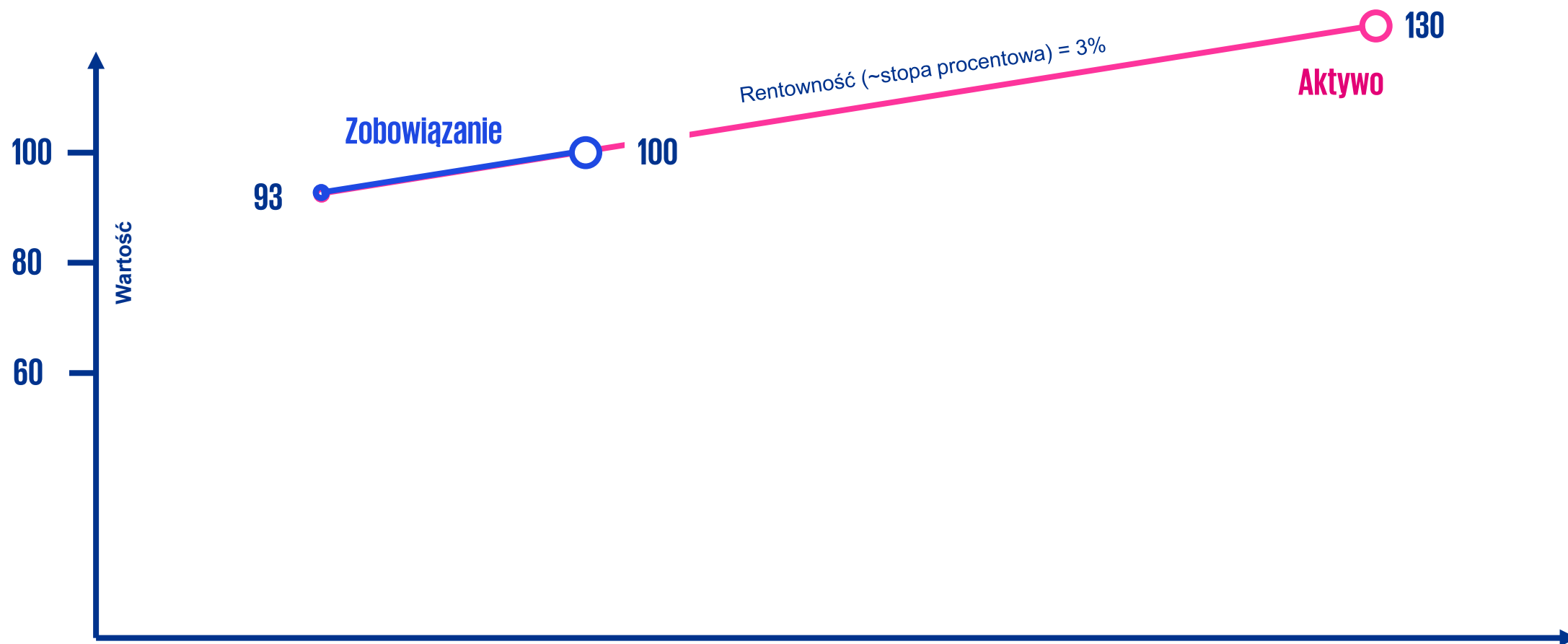
Mechanizm wpływu stopy procentowej

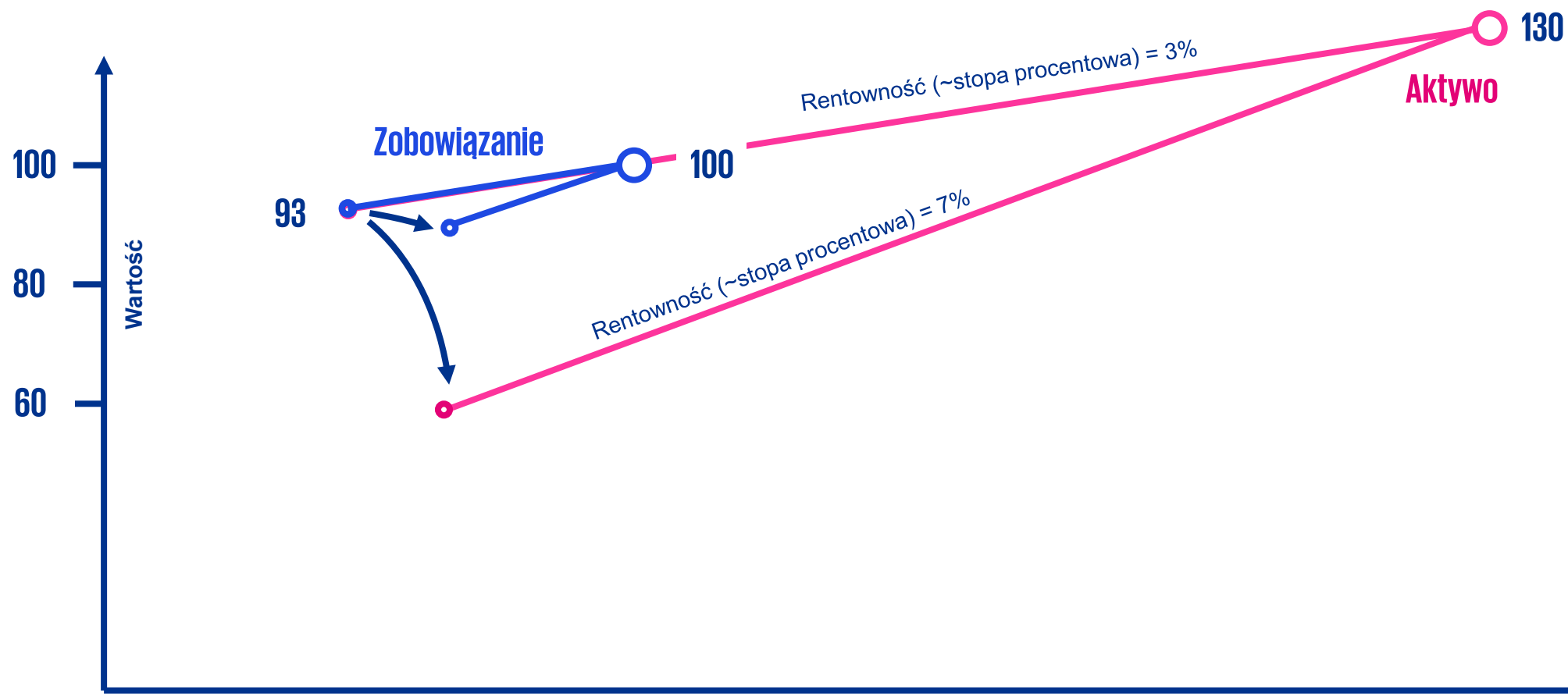
Mechanizm wpływu stopy procentowej

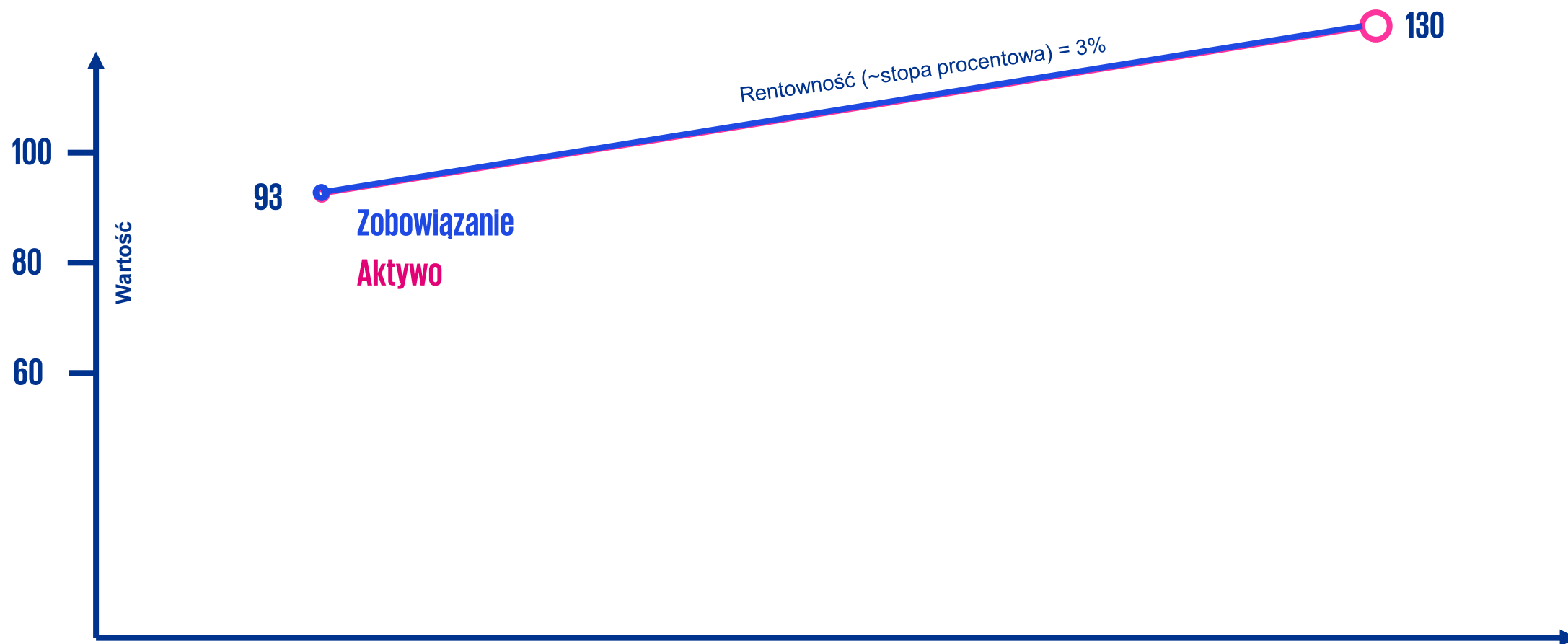
Mechanizm wpływu stopy procentowej

Mechanizm wpływu stopy procentowej

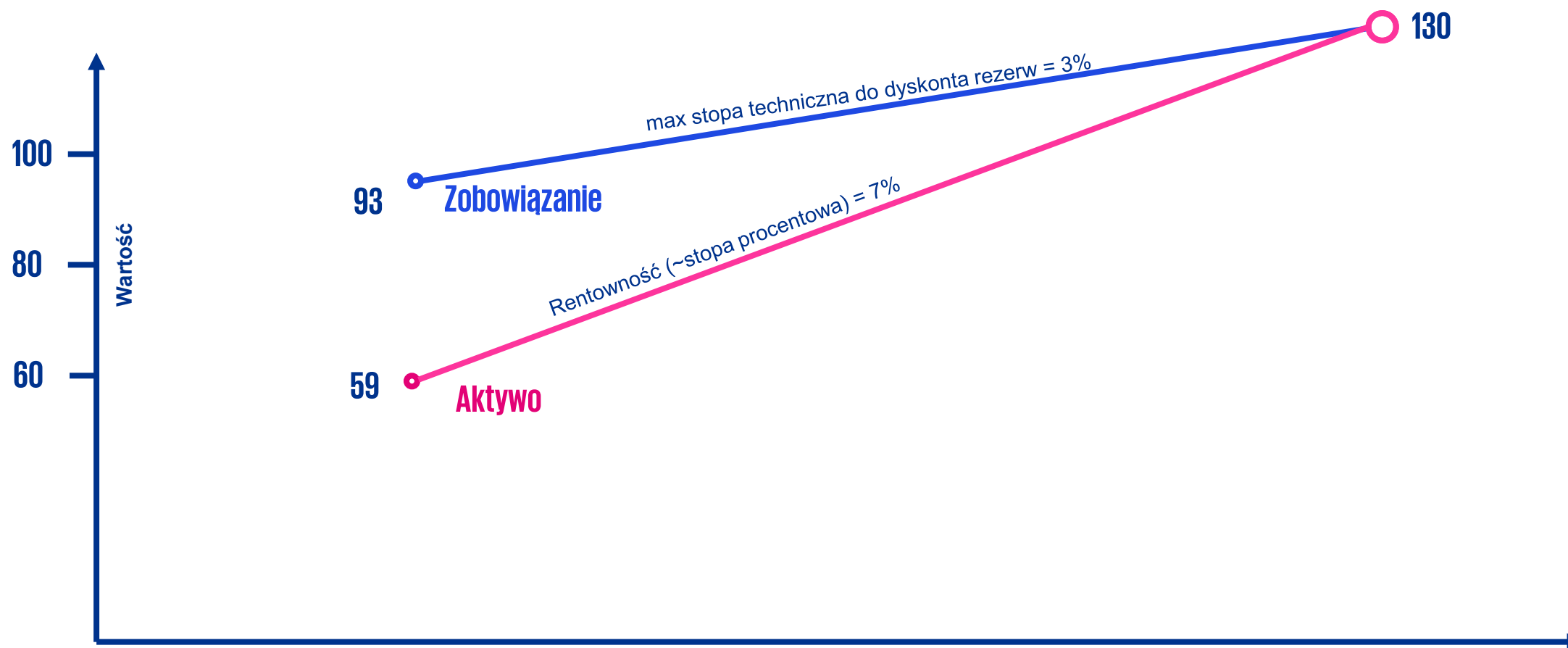

Mechanizm wpływu stopy procentowej

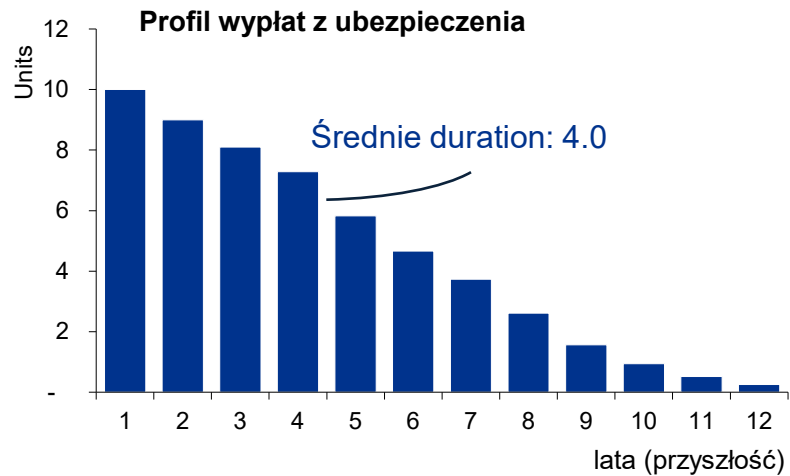
Mechanizm wpływu stopy procentowej

Jak wygląda to w praktyce...

Przykład

W rzeczywistości zobowiązania mają (ciągłą) strukturę wypłat

... nadal, jednak, można szacować wpływ stopy na ich wartość jakby były opisane pojedynczą obligacją

W tym celu należy wyznaczyć termin zapadalności takiej hipotetycznej obligacji – *duration*

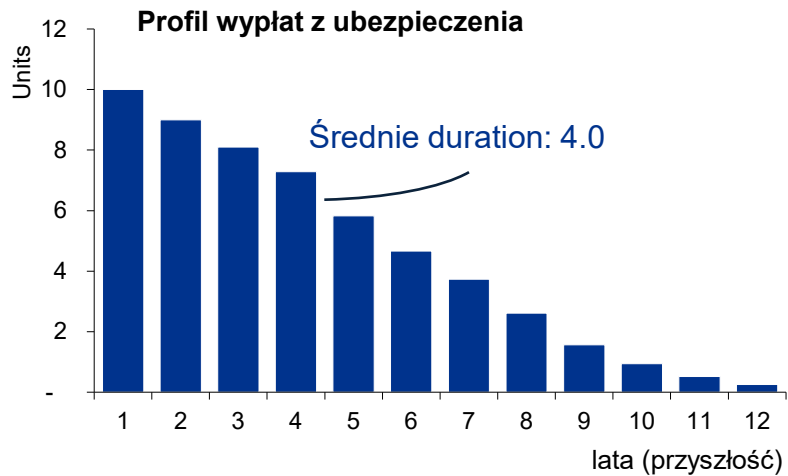
lata (przyszłość)

Przykład

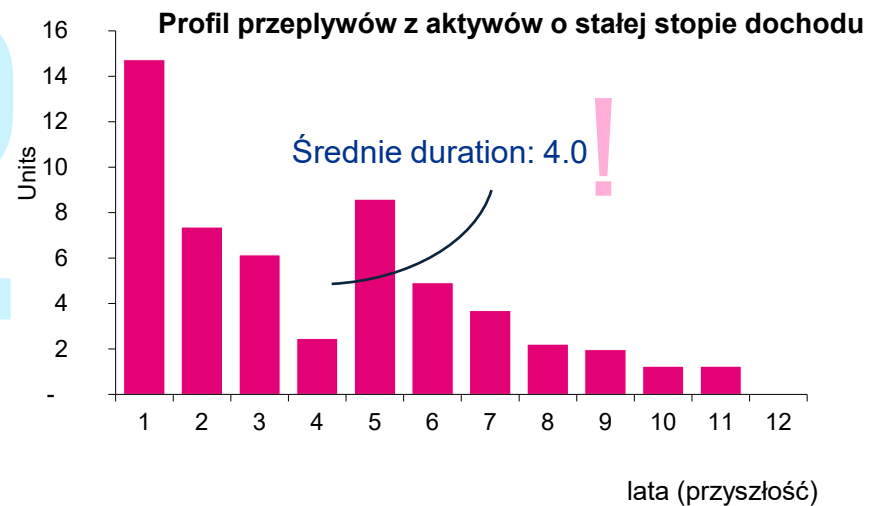
Dwa podejścia zabezpieczające bilans (ekonomiczny) przed ryzykiem stopy

1

2

cashflow matching

duration matching

Kilka słów o pewnych związkach inflacji ...

Inflacja a siła nabywcza pieniądza

“ Hipoteza Fishera zakłada, że realna stopa procentowa jest niezależna od środków pieniężnych, w szczególności od nominalnej stopy procentowej i oczekiwanej stopy inflacji

w tzw. długim horyzoncie czasu (obejmującym wiele cykli ekonomicznych) realne stopy procentowe są dodatnie: **STOPA PROCENTOWA > INFLACJA**

1

Sens oszczędzania – przykład (stopa procentowa = 5%, inflacja = 3%)

- dobro materialne X kosztuje obecnie 100;
- mam 97 na rachunku oprocentowanym wg referencyjnej stopy procentowej

za rok będę miał: 101,85 zł;   za dwa lata: 106,94 zł 😞

X będzie kosztowało za rok 103,00 zł;   za dwa lata: 106,09 zł 😊

2

(Bez)sens oszczędzania – przykład (stopa procentowa = 5%, inflacja = 8%)

- dobro materialne X kosztuje obecnie 100;
- mam 100 na rachunku oprocentowanym wg referencyjnej stopy procentowej

za rok będę miał: 105 zł;   za dwa lata: 110,25 zł 😞

X będzie kosztowało za rok 108 zł;   za dwa lata: 116,64 zł 😞

Stopa procentowa a kurs waluty

Parytet stopy procentowej opisuje związek między różnicami stóp procentowych (np. pomiędzy Polską a Niemcami) oraz różnicami kursu waluty (EUR-PLN)

Założmy, że w kraju mamy stopę procentową wynoszącą 6%, w krajach strefy euro – 2%
Kurs waluty wynosi: 4,50 zł za 1 EUR

Ile będzie wynosił kurs waluty za rok, zakładając brak arbitrażu*?

- Pożyczam 1 EUR koledze w Niemczech
- Za rok wartość tej pożyczki wynosi **1,02 EUR**
- Tymczasem wg mnie w złotych powinna ona wynosić: $4,50 \text{ zł} * 1,06 = 4,77 \text{ zł}$
- Zatem dostanę zwrot 1,02 EUR, które wymienię na 4,77 zł
- Neutralny względem arbitrażu kurs waluty wynosi: $4,77/1.02 = 4,67$

Parytet stopy procentowej oznacza: wyższe stopy procentowe w Polsce niż w strefie euro → słabnący złoty

* Prawo jednej ceny mówi, że cena pieniądza na rynkach świata musi być taka sama, ponieważ w innym wypadku dojdzie do arbitrażu, który w efekcie doprowadzi do zrównania tych cen.

Inflacja a kurs waluty

“ Zasada względnego parytetu siły nabywczej (*relative purchasing power parity*, RPPP) w uproszczeniu oznacza, że kurs walutowy zmienia się w relacji do inflacji pomiędzy gospodarkami objętymi porównaniem

Założmy, że w kraju mamy inflację wynoszącą 17%, w krajach strefy euro – 10%
Kurs waluty wynosi: 4,50 zł za 1 EUR

O ile zmieni się kurs waluty za rok?

Złoty zmieni wartość (nabywczą) o $1/1,17 - 1 = -15\%$

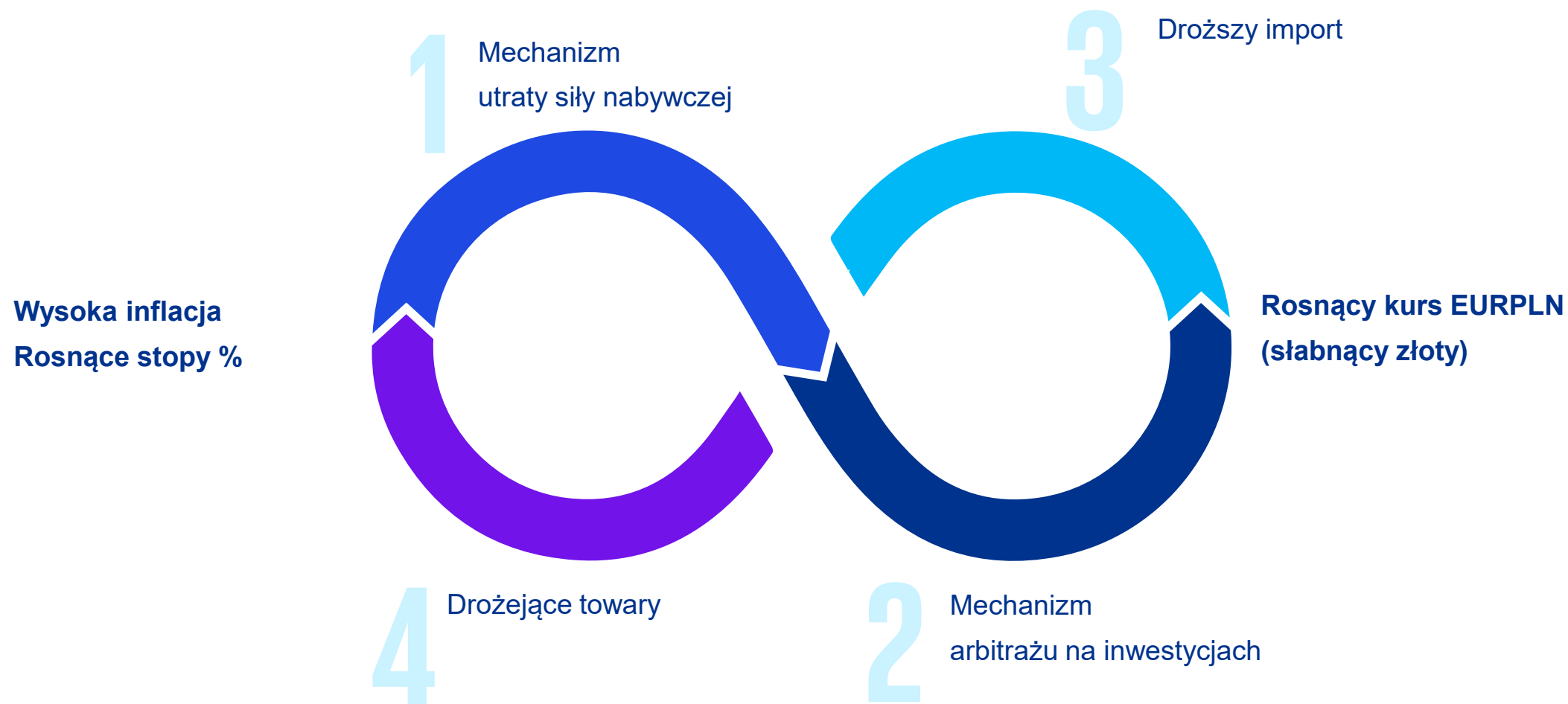
EUR zmieni wartość (nabywczą) o $1/1,10 - 1 = -9\%$

Kurs waluty zmieni się o 6% (4,77 zł za 1 EUR)

Parytet siły nabywczej oznacza: wyższa inflacja w Polsce niż w strefie euro → słabnący złoty

Błędne „koło” inflacyjny

Czy są zatem pozytywne wiadomości?

Iluzja pieniądza – a szansa dla produktów inwestycyjnych

Iluzja pieniądza (Wikipedia) – w ekonomii zjawisko polegające na niepełnym lub opóźnionym uwzględnianiu inflacji w określaniu realnych zmian wartości i **koncentrowaniu się na wartościach nominalnych, a nie wielkościach realnych**

Inwestuję 10,000zł ...

... czy wolę dostać za rok 10 500 zł, gdy inflacja wynosi 3%

... czy wolę dostać za rok 11 500 zł, gdy inflacja wynosi 12%

Inwestuję 10,000zł ...

... czy wolę mieć gwarantowane 9,700zł za rok oraz extra zyski (jeżeli indeks giełdowy poprawi się) przy stopie depozytu 2%

(wartość utraconych korzyści – 500zł)

... czy wolę mieć gwarantowane 10,000zł za rok oraz extra zyski (jeżeli indeks giełdowy poprawi się) przy stopie depozytu 7%

(wartość utraconych korzyści – 700zł)

Zachowanie wartości nominalnej jest psychologicznie bardziej atrakcyjne niezależnie od rachunku ekonomicznego

Załóżmy na chwilę, że szczyt inflacji

zaraz będzie za nami

inflacja niebawem spadnie poniżej stóp procentowych

Inwestycje zaczynają pracować (obligacje po krzywej rentowności ~6%)

- wśród źródeł zysku w ubezpieczeniach majątkowych pojawia się dawno nie widziany zysk inwestycyjny
- alternatywy dla depozytów bankowych pojawiają się oferty
- pojawia się szansa na produkty posagowe, oszczędnościowe,
- pojawia się szansa w ub. tradycyjnych na życie (w tym *with-profit*)
- pojawia się szansa na produkty strukturyzowane
- ...

Michał Herbich

Partner

Head of Insurance and Actuarial
Advisory
KPMG Financial Services

M. +48 606 809 999
mherbich@kpmg.pl

kpmg.com/socialmedia

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają charakter ogólny i nie dotyczą konkretnego podmiotu. Informacje zostały wybrane na podstawie naszej oceny tego, co jest najbardziej istotne z uwagi na cel niniejszej prezentacji. Przedstawione informacje mogą nie być odpowiednie do celów innych niż cel niniejszej prezentacji.

© 2022 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Document Classification: KPMG Public